

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Udrag fra En Overkomplet

Citation: Drachmann, Holger: "En Overkomplet", i Drachmann, Holger: *En Overkomplet*, udg. af Aage Schiøttz-Christensen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1987, s. 255. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann13valshoot-idm140427077812560/facsimile.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: En Overkomplet

stille og prøve at besvare det spørgsmål, hvad romanens Amerika egentlig legitimerer.

Allerede før *En Overkomplet* har Amerika stået for Drachmann som idealland. I brev til Edv. Brandes i Paris af 1.4.73 sammenligner han forskellige nationer med henblik på en nedvurdering af Frankrig og begynder: »Vil du lære, hvorledes man arbejder, saa gaa til England. Vil du lære, hvorledes man lever, saa gaa til Amerika . . .» Man bemærker, at det er England, der står for den økonomiske legitimation, medens Amerika er noget andet – et livets land! Således fremstilles det også i Adolfs brev hjem, der gør alt op og udtaler slutfacit.

Adolf siger vel, at dér derovre er tilstrækkeligt arbejde for enhver arm, men han er selv langt mere optaget af den efterfølgende beretning om en skærmydsel med rødhuderne, og den er ikke arbejde, men selvdødsfoldelse under overvindelse af modstand – eller om man vil: sport. Den store arv, der er faldet i hans turban som kosmologisk gevinst, legitimerer også hans frie gentleman-forhold til arbejdet. Efter det sendtes vi ikke hid til arbejde, men til lyst og leg, jvf. hans replik til den økonomiske legitimationsmand – Erik – da han tilbyder ham en del af kapitalen (s. 224): » . . . her er din Part. Med den kan Du arbejde uden at slide Dig op i en Skole. Du Skolemester! Nei, Du har andet at tage vare . . .»

Som totalitet er hans brev opgørelse af et livsregnskab, og resultatet bliver, at medens Erik hjemme i Danmark har betrådt vejen mod indtørring og sjælelig død, folder Adolf sig ovre i Amerika ud på den vej til livet, der altid har været hans, men som han først nu – borte fra den konventionsbundne bedreviden i København og Korsør – for alvor tør kalde sin. Og man mærker sandelig også hensigt, når Drachmann med vold og magt skal have følgende passus tvunget ind i brevet som gentagelse til Erik af noget, denne selv har meddelt – forresten igen ud fra den del af hans underlige dobbeltbevidsthed, der rummer en diskriminering af det, han selv har valgt.

Adolf skriver:

Der møder mig meget at høre Dig fortælle om Hospitalerne og Operationerne, som Du har seet. Man bruger ikke længer, siger Du, at underbinde Aarterne ved de store Amputationer, eftersom der ikke længer er noget Blod at standse, og man giver Patienterne stærk Vin at drikke i Stedet for at man før gav dem Vand og